

امکان سنجی فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود با محوریت توسعه ارتباطات، علایق ویژه و تنوع بخشی به خدمات

گردشگری زمستانی

مهرداد محرم زاده^{۱*}، فرهاد فتحی^۲، محمد سیوان نوری^۳

۱. استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه خوارزمی تهران
۳. گروه مدیریت ورزشی، واحد مریان، دانشگاه آزاد اسلامی، مریان، ایران

نویسنده مسئول مقاله: مهرداد محرم زاده

ایمیل نویسنده مسئول: mmoharramzadeh@yahoo.com

تاریخ ارسال: ۱۳۹۹/۱۲/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۱۶

Feasibility Study of Existing Investment Opportunities with a focus on the Development of Communications, Special Interests & Diversification of Winter Tourism Services

Mehrdad Moharamzadeh^{1*}, Farhad Fathi², Mohammad Sivan Noori³

1. Prof. in Sports Management, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran
2. Ph.D. student in Sports Management, Kharazmi University, Tehran
3. Department of Sports Management, Marivan Branch, Islamic Azad University, Marivan, Iran

Corresponding Author: Mehrdad Moharamzadeh

Email: mmoharramzadeh@yahoo.com

Received: (2021/03/06)

Accepted: (2021/04/05)

Abstract: The purpose of this article was to evaluate the feasibility of existing investment opportunities with a focus on the development of communications with special interests & diversification of winter tourism services in Ardabil province. The method of this research was descriptive-analytical & applied in terms of feasibility; The statistical population of this study consists of all sports & non-sports tourists who have traveled to this region at least once in the period, as well as experts in the field of tourism & sports in Ardabil province. The statistical sample of the research was obtained using Morgan table of 380 people which was used using random sampling method & the questionnaire was randomly distributed among tourists. The data collection method used in the present study was field libraries & the data collection tool was a researcher-made questionnaire. In order to determine the validity of the questionnaire, the opinions of professors & experts in the field of tourism & sports are used & to determine the finality of the questionnaire, the Cronbach-Bach coefficient was used. The reliability of the questionnaire was 0.89. Friedman & Structural Equation Model were analyzed statistically. & the awareness of the people of the neighboring areas "have the lowest average (3.27). According to the average rankings, it can be said that the greatest impact on the index" Proximity to the borders of Azerbaijan, Armenia, Turkey & the Caucasus "with the average rank (11.58). Be. The results of fitting the model show that due to the significant value (P-Value) the effect of investment opportunities for winter tourism development at the error level of 0.05 is significant.

Keywords: Feasibility Study, In the Scope of Tourism, Winter Tourism.

چکیده: هدف از مقاله حاضر امکان سنجی فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود با محوریت توسعه گردشگری با علایق ویژه و تنوع بخشی به خدمات گردشگری زمستانی شهر اردبیل بود روش تحقیق حاضر توصیفی - تحلیلی و به لحاظ قابلیت اجرا کاربردی بود؛ جامعه آماری این تحقیق را تمامی گردشگران ورزشی و غیرورزشی که در دوره مورد نظر حداقل یک بار به این منطقه سفر کرده‌اند، و همچنین کارشناسان بخش گردشگری و ورزش در استان اردبیل تشکیل داده است. نمونه‌ی آماری تحقیق با استفاده از جدول مورگان ۳۸۰ نفر به دست آمد که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شده‌است و پرسشنامه به صورت تصادفی بین گردشگران توزیع شده‌است. روش گردآوری داده‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر به صورت کتابخانه‌ای میدانی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخت. به منظور تعیین روایی پرسشنامه، از نظرات اساتید و کارشناسان حوزه گردشگری و ورزش بهره‌گرفته می‌شود و برای تعیین پایانی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که میزان پایایی پرسشنامه ۰/۸۹ به دست آمده است. داده‌های تحقیق با استفاده از آزمون‌های آماری t و فریدمن و همچنین مدل معادلات ساختاری تحلیل شدند نتایج نشان داد که شاخص "نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز" دارای بیشترین میانگین (۴/۰۰) و شاخص‌های "جود تسهیلات اسکان عمومی ارزان قیمت، سطح فرهنگ و آگاهی مردم نواحی مجاور" دارای کمترین میانگین (۳/۲۷) می‌باشند با توجه به میانگین رتبه‌ها می‌توان گفت بیشترین تأثیر در شاخص "نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز" با میانگین رتبه (۱۱/۵۸) می‌باشد. نتایج برازش مدل نشان می‌دهد با توجه به مقدار معناداری (P-Value) تأثیر شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است.

واژه‌های کلیدی: امکان سنجی، توسعه گردشگری، گردشگری زمستانی.

مقدمه

مناطق از مهمترین عرصه‌هایی هستند که با فعالیت‌های گردشگری ارتباط نزدیکی پیدا کرده‌اند. زیرا فرصت‌های متنوع‌تری را نسبت به دیگر فضاها جهت تفریح و گردشگری در اختیار علاقمندان قرار می‌دهند (وثوقی و همکاران، ۱۳۹۰). توسعه فعالیت‌های گردشگری زمستانی در مناطق کوهستانی دنیا، علاوه بر افزایش تقاضا، عمدتاً نتیجه عدم کارایی فعالیت‌های سنتی در درآمدزایی و اشتغال و محدودیت‌هایی است که بخش کشاورزی با آن روبرو است گردشگری زمستانی به خاطر جذابیت و هیجانات موجود در آن، در سال‌های اخیر طرفداران بسیاری در جوامع پیدا کرده و به تبع آن برگزاری رویدادهای مرتبط با فعالیت‌ها می‌تواند تأثیرات فراوانی بر جامعه میزبان داشته باشد. در حقیقت کاهش سطح تقاضا و در پی آن، عدم استفاده از تأسیسات و تسهیلات گردشگری در فصل‌هایی از سال، یکی از عمده‌ترین چالش‌های مدیران مقصدها است که با عنوان فصلی بودن از آن یاد می‌شود (جلیلیان، کروی، و قادری، ۲۰۱۹). جشنواره‌ها و رویدادها می‌توانند ابزاری قدرتمند برای جذب گردشگران در طی فصل‌های کم رونق باشند و تصویری از منطقه و آگاهی از آن را در ذهن گردشگران ایجاد کنند (گیتس و پاگ، ۲۰۱۶).

گردشگری زمستانی در دهه‌های اخیر بدلیل ارائه خدمات ارزان قیمت و فراوان در جهان، از انحصار قشر مرفه خارج شده و رواج بیشتری یافته است. از این رو در مناطق کوهستانی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه جایگاه ویژه‌ای دارد. این نوع گردشگری مدت‌ها است که بدلیل داشتن علاقمندان بسیار و بازتاب‌های فراوان اقتصادی باعث ایجاد مشاغل محلی شده و افزایش رفاه اقتصادی را به مثابه راهبرد رشد و توسعه اقتصادی به دنبال داشته است (جانباز قبادی و نوروزی، ۱۳۹۴). نقش و اهمیت سرمایه‌گذاری در فرآیند رشد و توسعه اقتصادی جوامع در اکثر نظریات رشد و توسعه اقتصادی مورد تأکید قرار گرفته است. با توجه به کمبود منابع سرمایه‌گذاری و ضرورت تخصیص بهینه این منابع جهت تحریک رشد اقتصادی، لازم است مزیت‌های نسبی یک کشور در زمینه تخصیص منابع سرمایه‌گذاری، به درستی شناسایی شده و با هدایت منابع سرمایه‌گذاری به مولدترین و کارآمدترین بخشها زمینه استفاده کارآمد از منابع محدود در جهت تسریع رشد اقتصادی فراهم گردد. با توجه به این امر استفاده

گردشگری رویکرد جدیدی است که می‌تواند در توانمندسازی مردم محلی و توسعه منابع انسانی، تنوع بخشی اقتصادی و رشد آن، خلق فرصت‌های شغلی و ارتقا استانداردهای زندگی از طریق تأمین خدمات اجتماعی نقش عمده‌ای را ایفا نماید (سیر و همکاران، ۱۳۹۷). با توجه به اهمیت گردشگری در توسعه کشورها، سازمان ملل متحد سال ۲۰۱۷ را به نام «سال جهانی گردشگری پایدار، ابزار برای توسعه» نام گذاری کرده است (تارنر، ۲۰۱۷). در سال‌های اخیر و بدنبال گسترش موج رکود و افزایش بیکاری، اکثر سیاستگذاران به صنعت گردشگری به عنوان صنعتی پیشرو و محرک بخش اقتصاد کشورشان می‌نگرند. برای بسیاری از کشورها این صنعت به عنوان یک فعالیت اقتصادی باارزش و دارای اهمیت به عنوان یک واقعیت پذیرفته شده است (شاه‌آبادی و سیاح، ۱۳۹۲). مشخصه تقاضای محصولات گردشگری برخوردار از شکل توزیعی نابرابر و موقتی است. در طول سال، برخی هفته‌ها و ماه‌ها با تقاضای زیاد و هفته‌ها و ماه‌هایی با تقاضای پایین وجود دارد. این الگوی پرفرازونشیب موقتی را فصلی بودن (تقاضا) می‌نامند. این توزیع ناهمگون از یک کشور گردشگرپذیر به کشور دیگر و از مقصدی به مقصد دیگر متفاوت می‌باشد (وان هو، ۲۰۱۷). اقلیم، عامل اصلی اوج تقاضای فصلی است. طول فصل گردشگری میزان اشتغال، حجم حمل و نقل و ترافیک، و تعداد دیدار کنندگان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. پدیده فصلی بودن دو دلیل اصلی دارد: "طبیعی" و "نهادی". فصلی بودن طبیعی در نتیجه تغییر در شرایط آب و هوایی مثل دما، بارش، برق و طول روز می‌باشد که این عوامل تحت کنترل تصمیم گیران صنعت گردشگری نمی‌باشد. فصلی بودن نهادی، ترکیبی از عوامل مذهبی، فرهنگی، قومی و اجتماعی می‌باشد که تا اندازه‌ای تحت کنترل تصمیم گیرندگان این صنعت است و شامل برنامه ریزی زمان تعطیلات مدارس، زمان بندی فستیوال‌ها و رویدادهای فرهنگی در مقاصد گردشگری، برنامه ریزی عرضه خدمات عمومی و خصوصی شهری می‌شود (هنرور، ۱۳۹۳).

طی ۵۰ سال گذشته، تفریحات بیرونی در مناطق کوهستانی توسعه بسیار یافته که غالباً شامل فعالیت‌هایی مبتنی بر مهارت‌های ماجراجویانه چون ورزش‌های هوایی، کوهنوردی، اسکی و ... است. این

منافع و هزینه‌های وارده بر جامعه تاکید دارد (وان هو،^۲ ۲۰۱۷). در این پژوهش، مطالعات امکان‌سنجی به منظور انجام سرمایه‌گذاری در توسعه گردشگری با علایق ویژه و تنوع بخشی به خدمات گردشگری زمستانی استان اردبیل صورت خواهد گرفت. عوامل زیادی در توسعه‌ی گردشگری تاثیرگذار می‌باشند از نظر تسور(۲۰۱۷) زیر ساخت‌ها شامل انواع تجهیزات شبکه ای و مخابرات می‌شود که قبل از رویداد ایجاد یا ترمیم می‌شوند و همچنین پس از رویداد مورد حفاظت قرار می‌گیرند و همچنین زیرساخت‌هایی مانند فرودگاه‌ها، جاده‌ها، مسکن و امکانات تفریحی (تسور و همکاران، ۲۰۱۷). زیکاس، (۲۰۱۷) بیان می‌کند تلفیق موثر میان گردشگری و ورزش نیازمند این است که سیاست‌گذاران یک رویکرد مشترک استراتژیک را توسعه داده و زیرساخت‌هایی را ایجاد کنند که ارتباط بین عوامل اجرایی را در بخش‌های مختلف تسهیل نماید. کوشچر معتقد است رفاه و توسعه یک مقصد به میزان شناخت و میزان واکنش به تغییرات در محیط فنی وابسته است برای مثال ایجاد زیرساخت‌های لازم تامین آب و برق، امکانات پزشکی و سلامت امکان دسترسی به اینترنت از شاخص‌های رفاه مقصد هستند (کوشچر و همکاران، ۲۰۱۷). هولمن (۲۰۱۴) در تحقیق خود به این نتیجه می‌رسد که از دیدگاه گردشگران زیر ساخت، دسترسی، مهمان‌نوازی، ترکیب فعالیت‌های موجود در مقصد و تصویر مقصد از عوامل مهم برای درک رضایت گردشگران است (هولمن و همکاران، ۲۰۱۴). واسک (۲۰۱۴) بیان می‌کند گردشگران ورزش‌های زمستانی در سطح یک منطقه از بالا بر و تله کابین‌های اسکی، دامنه کوه آماده شده برای ورزش، مسیرهای پیاده روی روی برف و سورت‌مه سواری، استخرشنا، امکانات حمل و نقل بین اقامتگاه و پیست اسکی، خدمات پزشکی استفاده می‌کند. (واسک و همکاران، ۲۰۱۴).

روش‌شناسی تحقیق

روش انجام تحقیق حاضر توصیفی - تحلیلی و به لحاظ قابلیت اجرا کاربردی است. جامعه آماری این تحقیق را تمامی گردشگران ورزشی و غیرورزشی که در دوره مورد نظر حداقل یک بار به این منطقه سفر کرده‌اند و همچنین کارشناسان بخش گردشگری و ورزش

از روش‌های علمی اقتصاد مهندسی و ارزیابی اقتصادی طرح‌ها به منظور ارزیابی اقتصادی و مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری بسیار ضروری به نظر می‌رسد. امروزه توسعه گردشگری مورد توجه برنامه‌ریزان اقتصادی دولتی و خصوصی همه کشورها قرار گرفته است. بسیاری از کشورها، به صورت فزاینده‌ای، به این حقیقت پی برده‌اند که برای بهبود وضعیت اقتصادی خود باید در صدد یافتن راه‌های تازه ای برای افزایش درآمدهای خود برآیند. توسعه صنعت گردشگری به ویژه برای کشورهای در حال توسعه که با معضلاتی همچون میزان بیکاری، محدودیت منابع ارزی و اقتصاد تک محصولی مواجه‌اند، از اهمیت زیادی برخوردار است. در کشورهایی که برای توسعه اقتصادی با محدودیت منابع داخلی روبه رو هستند استفاده از سرمایه‌گذاری و افزایش درآمدهای توریسم امری ضروری است. اقتصاددانان سرمایه‌گذاری را تخصیص منابع برای تشکیل سرمایه ثابت یا فراهم کردن امکان تولید بیشتر تعریف می‌کنند. سرمایه‌گذاری، بخشی از تولید است که مصرف نمی‌شود و از محل درآمد مصرف نشده، تأمین مالی می‌شود. سرمایه‌گذاری مربوط به اقدام بنگاه در تخصیص منابعی می‌شود که به عنوان دارایی‌های مولد مورد نیاز است. گردشگری به علت خاصیت بازدهی زود هنگام آن، بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری است. از طرفی دیگر تحلیل اقتصادی یک جزء اساسی از روش‌های ارزیابی پروژه است که تمامی اثرات کیفی و کمی حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها را در نظر می‌گیرد. انواع مختلفی از تحلیل‌های اقتصادی وجود دارند که عبارتند از: تحلیل اثرات اقتصادی، تحلیل مالی، تحلیل تقاضا، تحلیل هزینه و فایده، مطالعات امکان‌سنجی و ارزیابی اثرات زیست محیطی (بوول^۱، ۱۹۹۵). بطور کلی، مطالعات امکان‌سنجی، امکان انجام یک فعالیت اقتصادی، فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی را مورد بررسی قرار می‌دهد که جنبه‌های اقتصادی یک مطالعه امکان‌سنجی معمولاً شامل، تحلیل مالی به منظور تعیین امکان سنجی مالی و تحلیل تقاضای بازار به منظور مشخص نمودن امکان‌سنجی بازار است (بورچیل و لیستوکین^۲، ۱۹۷۸). مطالعه امکان‌سنجی عمدتاً بر روی منافع و هزینه‌های یک تجارت مشخص و یا سازمانی متمرکز می‌شود، در حالیکه تحلیل هزینه و فایده بیشتر بر

1 Bull
2 Burchell & Listokin

که میزان پایایی پرسشنامه ۰/۸۹ به دست آمده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها فراخور نوع داده و اهداف پژوهش، از آزمون‌های آماری t و فریدمن برای تعیین وضعیت متغیرهای پژوهش و همچنین از آزمون‌های تحلیل معادلات ساختاری برای سنجش رابطه میان متغیرها و اندازه‌گیری مدل تحقیق با استفاده از نرم افزارها SPSS استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

بر اساس نتایج جدول زیر نتایج توصیفی شاخص‌های فرصت‌های سرمایه گذاری توسعه گردشگری زمستانی ارائه شده است.

در استان اردبیل تشکیل می‌دهند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری از جدول مورگان برای تعیین حجم نمونه استفاده شده است. بدین ترتیب تعداد ۳۸۰ پرسشنامه پخش شد که تعداد ۳۱۸ پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و جهت تجزیه و تحلیل جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفته است. در این پژوهش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شده است و پرسشنامه به صورت تصادفی بین گردشگران توزیع شده است. روش گردآوری داده‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر به صورت کتابخانه‌ای میدانی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخت می‌باشد. به منظور تعیین روایی پرسشنامه، از نظرات اساتید و کارشناسان حوزه گردشگری و ورزش بهره‌گرفته می‌شود و برای تعیین پایانی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید

جدول ۱. نتایج توصیفی و مقدار t شاخص‌های فرصت‌های سرمایه گذاری توسعه گردشگری زمستانی

معنی داری	مقدار t	انحراف معیار	میانگین	نمره معیار	شاخص‌ها
۰/۰۰۱	۴/۵۴	۱/۲۶	۳/۳۲	۳	درون زایی اقتصاد منطقه ای
۰/۰۰۱	۴/۲۱	۱/۱۴	۳/۲۷	۳	سطح فرهنگ و آگاهی مردم نواحی مجاور
۰/۰۰۱	۹/۶۵	۱/۲۱	۳/۶۵	۳	عزم و اراده ی مسئولین اجرایی شهری
۰/۰۰۱	۷/۱۷	۱/۰۶	۳/۴۲	۳	تنوع و ثروت فرهنگی نواحی مجاور به دریاچه شورابیل
۰/۰۰۱	۱۲/۸۷	۱/۱۵	۳/۸۳	۳	تفاوت آب و هوایی در فصول اعتدالی و انقلابی سال
۰/۰۰۱	۵/۴۳	۱/۱۴	۳/۳۴	۳	وضعیت زیرساخت‌های خدمات عامه و شهری
۰/۰۰۱	۱۱/۸۴	۱/۰۹	۳/۷۲	۳	وضعیت اماکن مسافرتی و هتل‌ها و اسکان مسافرین
۰/۰۰۱	۵/۰۳	۱/۱۸	۳/۳۳	۳	وجود مواد غذایی و آشامیدنی متناسب با سلیقه‌های مختلف گردشگران
۰/۰۰۱	۴/۱۶	۱/۱۵	۳/۲۷	۳	جود تسهیلات اسکان عمومی ارزان قیمت
۰/۰۰۱	۱۳/۱۶	۱/۱۶	۳/۸۵	۳	زیرساخت‌های حمل و نقل درون شهری
۰/۰۰۱	۱۲/۰۴	۱/۱۴	۳/۷۷	۳	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت شهری
۰/۰۰۱	۱۲/۰۱	۱/۰۹	۳/۷۳	۳	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت ورزشی
۰/۰۰۱	۱۱/۱۰	۱/۱۵	۳/۷۲	۳	عدم شناخت ورزش‌های آبی و تفریحات مرتبط در کشور
۰/۰۰۱	۱۰/۹۶	۱/۰۸	۳/۶۶	۳	وجود تبلیغات موثر گردشگری ورزشی
۰/۰۰۱	۹/۹۳	۱/۰۴	۳/۵۸	۳	روند توسعه گردشگری در سالهای گذشته
۰/۰۰۱	۱۳/۵۲	۱/۱۲	۳/۸۵	۳	توسعه نسبی کمی و کیفی ورزش
۰/۰۰۱	۱۴/۱۵	۱/۰۲	۳/۸۱	۳	وجود سالانه ۵ میلیون مسافر و گردشگر
۰/۰۰۱	۱۹/۱۷	۱/۰۴	۴/۰۰	۳	نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز

فرهنگ و آگاهی مردم نواحی مجاور " دارای کمترین میانگین (۳/۲۷) می‌باشند.

با توجه به اینکه میانگین‌های حاصله در بیشتر موارد بزرگتر از حد متوسط یا نمره ی معیار (۳) بوده و مقدار تی به دست آمده نیز از مقدار بحرانی جدول بزرگتر بود، بنابراین می‌توان نتیجه

بر اساس نتایج نگاره فوق نتایج توصیفی و مقدار تی شاخص‌ها در سطح ۰/۰۵ با نمره ی معیار ۳ مورد بررسی قرار گرفته است که با توجه به میانگین‌های به دست آمده شاخص "نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز" دارای بیشترین میانگین (۴/۰۰) و شاخص‌های "وجود تسهیلات اسکان عمومی ارزان قیمت، سطح

امکان سنجی فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود با محوریت توسعه ...

گرفت بیشتر گویه‌های مطرح شده به عنوان فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی مناسب می‌باشند.

بررسی بیشترین تاثیر شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی

جدول ۲. آماره فریدمن مربوط به ترتیب بیشترین تاثیر شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی

میانگین رتبه	شاخص‌ها
۸/۲۴	درون زایی اقتصاد منطقه ای
۷/۷۰	سطح فرهنگ و آگاهی مردم نواحی مجاور
۹/۸۱	عزم و اراده ی مسئولین اجرایی شهری
۸/۲۷	تنوع و ثروت فرهنگی نواحی مجاور به دریاچه شورابیل
۱۰/۷۰	تفاوت آب و هوایی در فصول اعتدالی و انقلابی سال
۸/۰۳	وضعیت زیرساخت‌های خدمات عامه و شهری
۹/۸۳	وضعیت اماکن مسافرتی و هتل‌ها و اسکان مسافرتی
۷/۹۹	وجود مواد غذایی و آشامیدنی متناسب با سلیقه‌های مختلف گردشگران
۷/۵۴	جود تسهیلات اسکان عمومی ارزان قیمت
۱۰/۷۸	زیرساخت‌های حمل و نقل درون شهری
۱۰/۴۷	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت شهری
۱۰/۰۸	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت ورزشی
۱۰/۰۷	عدم شناخت ورزش‌های آبی و تفریحات مرتبط در کشور
۹/۶۸	وجود تبلیغات موثر گردشگری ورزشی
۹/۰۹	روند توسعه گردشگری در سالهای گذشته
۱۰/۷۸	توسعه نسبی کمی و کیفی ورزش
۱۰/۳۵	وجود سالانه ۵ میلیون مسافر و گردشگر
۱۱/۵۸	نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز

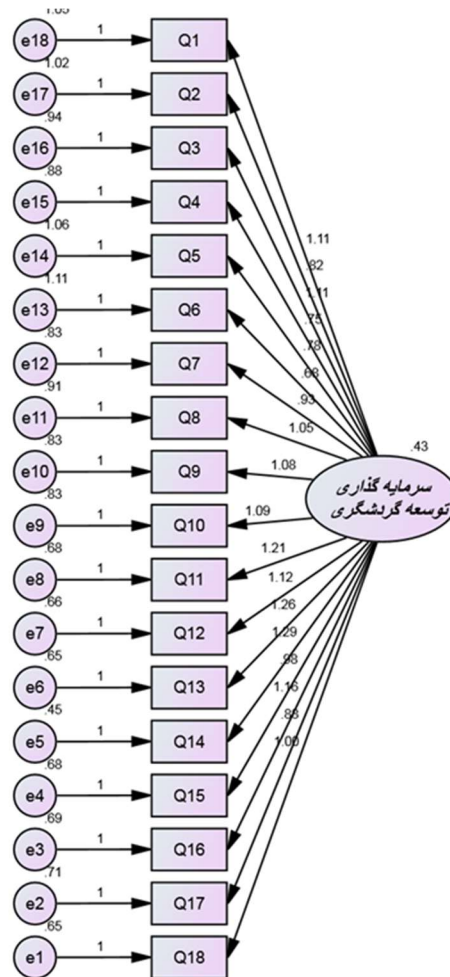
جدول ۳. آزمون فرض صفر

متغیر	تعداد	آماره فریدمن	درجه آزادی	سطح معنی داری
فرصت‌های سرمایه گذاری توسعه گردشگری زمستانی	۳۱۸	۳۹۱/۷۱	۱۷	۰/۰۰۱

بین میانگین‌ها معنادار بوده در این حالت فرض صفر رد و فرضیه محقق تایید می‌شود و با توجه به میانگین رتبه‌ها می‌توان گفت بیشترین تاثیر در شاخص " نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز " با میانگین رتبه (۱۱/۵۸) می‌باشد.

برای بررسی اینکه بیشترین تاثیر در کدام شاخص‌های فرصت‌های سرمایه گذاری توسعه گردشگری زمستانی است از آماره فریدمن استفاده شده است نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که آماره فریدمن، ۳۹۱/۷۱ درجه آزادی ۱۷ و سطح معنی داری ۰/۰۰۱ می‌باشد چون سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ درصد می‌باشد می‌توان گفت که تفاوت

بررسی تحلیلی ساختاری شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی

شکل ۱. برازش مدل با استفاده از ضرایب معنی داری

جدول ۳. شاخص‌های برازش

شاخص	مقدار	مقدار مطلوب	وضعیت
خی دو نسبی	χ^2/df	۲/۶۵	مطلوب
شاخص میانگین مجذور پس ماندها	(RMR)	۰/۰۷۴	قابل قبول
شاخص تعدیل برازندگی	(AGFI)	۰/۹۱	قابل قبول
شاخص برازندگی	(GFI)	۰/۹۰	مطلوب
ریشه دوم واریانس خطای تقریب	(RMSEA)	۰/۰۶۶	مطلوب

جدول ۴. بررسی ضرایب استاندارد و معنی داری

P-Value	C.R.	Estimate	شاخص‌ها
۰/۰۰۱	۶/۰۸	۰/۴۳۲	درون زایی اقتصاد منطقه ای
۰/۰۰۱	۱۱/۸۴	۰/۶۴۷	سطح فرهنگ و آگاهی مردم نواحی مجاور
۰/۰۰۱	۱۲/۰۵	۰/۷۰۶	عزم و اراده ی مسئولین اجرایی شهری

امکان سنجی فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود با محوریت توسعه ...

۰/۰۰۱	۱۱/۶۳	۰/۶۸۶	تنوع و ثروت فرهنگی نواحی مجاور به دریاچه شورابیل
۰/۰۰۱	۱۱/۹۰	۰/۶۷۵	تفاوت آب و هوایی در فصول اعتدالی و انقلابی سال
۰/۰۰۱	۱۰/۸۱	۰/۴۵۴	وضعیت زیرساخت‌های خدمات عامه و شهری
۰/۰۰۱	۱۱/۳۹	۰/۶۴۵	وضعیت اماکن مسافرتی و هتل‌ها و اسکان مسافرتی
۰/۰۰۱	۱۱/۶۷	۰/۶۶۲	وجود مواد غذایی و آشامیدنی متناسب با سلیقه‌های مختلف گردشگران
۰/۰۰۱	۱۱/۵۴	۰/۶۷۸	وجود تسهیلات اسکان عمومی ارزان قیمت
۰/۰۰۱	۱۱/۸۹	۰/۸۳۳	زیرساخت‌های حمل و نقل درون شهری
۰/۰۰۱	۱۱/۹۱	۰/۸۳۲	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت شهری
۰/۰۰۱	۱۱/۹۹	۰/۹۱۲	عدم وجود تخصص‌های بالا در مدیریت ورزشی
۰/۰۰۱	۱۲/۰۸	۰/۸۳۰	عدم شناخت ورزش‌های آبی و تفریحات مرتبط در کشور
۰/۰۰۱	۱۲/۳۹	۱/۱۱	وجود تبلیغات موثر گردشگری ورزشی
۰/۰۰۱	۱۲/۳۱	۱/۰۶	روند توسعه گردشگری در سال‌های گذشته
۰/۰۰۱	۱۲/۲۸	۰/۸۴۴	توسعه نسبی کمی و کیفی ورزش
۰/۰۰۱	۱۱/۹۴	۰/۹۳۶	وجود سالانه ۵ میلیون مسافر و گردشگر
۰/۰۰۱	۱۲/۲۷	۱/۰۱	نزدیکی به مرزهای آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و قفقاز

مثابه یک سیستم تحلیل و تفسیر شود و هر بخش آن مرتبط با سایر بخش‌ها است و هیچ مدیر یا مالکی در سیستم گردشگری، کنترل کامل بر سرنوشت کاری خود ندارد. اصولاً، مزیت رویکرد سیستمی این است که اجازه می‌دهد وضع پیچیده زندگی واقعی در مدل‌های ساده‌ای دیده شود که نشان دهنده پیوندهای مختلف بین عناصر درون سیستم است. محرم زاده و امانی (۱۳۹۵) نشان دادند توسعه ورزش‌های آبی در دریاچه شورابیل دارای ملاحظات نهادی و اقتصادی است که حتماً می‌بایست توسط مسئولان اجرای و خط مشی گذاران لحاظ گردند. پور فرج و همکاران (۱۳۹۱) نشان دادند که اجرای طرح شهرک تفریحی - توریستی طارم از نظر شاخص‌های ارزیابی مالی و اقتصادی دارای توجیه نیست. رضوانی و مرادی (۱۳۹۱) نشان دادند که به دلیل عدم شناخت گردشگران و نیز فقدان برنامه بازاریابی و تبلیغات، تقاضای گردشگری در وضع موجود در منطقه در حد ضعیف است. کروی، قادری و جلیلیان (۱۳۹۸) نشان دادند وضعیت منابع گردشگری، منابع حمایتی، منابع مصنوع و عوامل موقعیتی جهت توسعه گردشگری رویدادهای فرهنگی در شهر همدان به جز منابع حمایتی، جهت تعدیل فصلی بودن گردشگری در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

نتایج برازش مدل نشان می‌دهد با توجه به مقدار معناداری (P-Value) تأثیر شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گردشگری زمستانی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید است. مقدار آماره کای اسکوتر نیز ۱۱۴۲/۴۰ با درجه آزادی ۱۳۵ و معناداری ۰/۰۰۱ ارائه شده است همچنین شاخص RMSE مدل برابر ۰/۰۶۶ ارائه شده است که نشان می‌دهد مدل از برازش مطلوبی برخوردار است (در برازش مطلوب این معیار کمتر از ۰/۱ است).

بحث و نتیجه گیری

فعالیت‌های گردشگری و از جمله سرمایه‌گذاری‌ها در این حوزه یکسری هزینه‌های اقتصادی در بر دارند که شامل هزینه‌های مستقیم بنگاه‌های گردشگری و هزینه‌های دولت به منظور احداث و بهبود امور زیربنایی و روبنایی می‌باشد بنابراین بررسی اثرات اقتصادی گردشگری، یک ملاحظه‌ی مهم در تصمیمات بازاریابی و مدیریتی و بطور کلی در توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی جوامع به حساب می‌آید (سینگر و فیدورینک، ۲۰۰۹). در این راستا، کاروو (۱۹۶۷) گان (۱۹۷۲) لیپر (۱۹۷۹) میل و ماریسون (۱۹۸۵) و جعفری (۱۹۸۹) از جمله محققانی هستند که گردشگری را از دیدگاه سیستمی مطالعه و بررسی کرده‌اند (گان، ۲۰۰۲). گان توصیه می‌کند که گردشگری باید به

References

1. Janbaz Ghobadi, Gh. Nowruzi Varnakshi, Sh. (2013). Investigating the Factors Affecting the Development of Winter Tourism (Case Study: Disney Ski Resort). First National Conference, Geography, Tourism, Natural Resources & Sustainable Development, Hamedan, Permanent Secretariat of the Conference (in Persian).
2. Rezvani, M. R. Arooji, H. Alizadeh, M., Najafi, M. S. (2012). Location of ski slopes from the perspective of tourists (Case study of Tehran). *Regional Planning Quarterly*, 3 (10), 44-27. (in Persian).
3. Vosoughi, L. Dadvar Khani, F. Obedient L. Seyed Hassan; R. M. Taghi (2011) Evaluation of Factors Affecting Satisfaction in Winter Tourism Study: Two Winter Destinations of Shemshak & Darbandsar, *Quarterly Journal of Tourism Management Studies*, Volume 6, Number 15, Pages 1-28(in Persian).
4. Karroubi, M. Jalilyaan, N. Ghaderi, E. (2019) Feasibility Study of Tourism Development Event 2 (with emphasis on cultural events) & its effect on seasonal adjustment of tourist destinations (Case study: Hamadan), *Quarterly Journal of Tourism Management Studies* Volume 14, Number 45, Page 35-56 (in Persian).
5. Shahabadi, A.; Sayyah, A. (2013) The Impact of Economic Infrastructure on Tourism: A Data Panel Approach to Comparative Comparison of Developing & Developed Countries, *Quarterly Journal of Tourism Planning & Development*, Volume 2, Number 7; 43-25 (in Persian).
6. Sir, R. Ahmadian, M. A. Jafari, H. Alizadeh, K. (2015) The Role of Tourism in Rural Income Generation by Presenting a Strategic Model in Rural Tourism Development (Case Study of Firoozkooh County, New Attitudes in Human Geography, Spring 2017, No. 2 (in Persian).
7. Honarvar, A. Khatibzadeh, M. (2013). The role of sports management in designing a sports tourism marketing mix. *Bi-Quarterly Journal of Sport Management & Development*, 2 (5), 47-33. (in Persian).
8. Bouchet, P., Lebrun, A. M., & Auvergne, S. (2004). Sport tourism consumer experiences: a comprehensive model. *Journal of Sport & Tourism*, 9(2), 127-140
9. Bull, A. (1995). *The Economics of Travel & Tourism Paperback*, Longmans, Green & Co Ltd; 2nd edition (January 1, 1995)
10. Gammon., S & Robinson, T. (2003). *Sport & tourism: A conceptual framework*
11. Hallamann, K., Muller, S., & Feiler, S. (2014). Destination competitiveness of winter sport resorts in the Alps: how sport tourists perceive destinations? *Current Issues in Tourism*, 17(4), 327-349.
12. Kuscer, K., Mihalic, T., & Pechlaner, H. (2017). Innovation, sustainable tourism & environments in mountain destination development: a comparative analysis of Austria, Slovenia & Switzerland. *Journal of Sustainable Tourism*, 25(4), 489-504.
13. Miller PhD, S., Hallmann, K., & Brother PhD, G. (2016). Stakeholder perceptions on the interdependencies of destination competitiveness & satisfaction in winter sport destinations.
14. Singer, Brian & Fedorinchik, Greg. (2009). *Investment Leadership & Portfolio Management: The Path to Successful Stewardship for Investment Firms*
15. Tsaur, S. H., Yen, C. H., Tu, J. H., Wang, C H., & Liang, Y. W. (2017). Evaluation of the 2010 Taipei International Flora Exposition from the perceptions of host-city residents: a new framework for mega-event Legacies measurement. *Leisure Studies*, 36 (1), 65-88.
16. Vanhove, Norbert. (2017). *The economics of tourism destinations*. Elsevier

17. Wasche, H., Dickson, G., & Woll, A. (2014). Quality in regional sports tourism: a network approach to strategic quality management. *Journal of Sport & Tourism*, 18(2), 81-97.

18. Ziakas, V., & Boukas, N. (2017). A neglected legacy: Examining the challenges & potential for sport tourism development in post- Olympic Athens. *International Journal of Event & Festival Management*, 3(3), 292-316.

COPYRIGHTS

© 2021 by the authors. Licensee PNU, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms & conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY4.0) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)